

“Et valg mellom Mazda og Porsche”: Utvikling av digital COVID-19 smittesporing

Ragnhild Bassøe Gundersen, Jagrati Jani-Bølstad, Hinta Meijerink, Mohamed Gawed, Johan I. Sæbø, Bjørn Gunnar Iversen

22. september, 2023

Ragnhild Bassøe Gundersen, ragnhib@ifi.uio.no

Problemet:

Tidlig i pandemien manglet kommunene system for registrering og oppfølging av COVID-19 positive og deres nærkontakter

Aftenposten

Norge | Koronaviruset

Slik svikter Norges overvåking av pandemien. Viktige data kommer ikke inn.

For tre av fire smittede i forrige uke aner ikke myndighetene i hvilket land de er smittet. Svake datasystemer svekker Norges innsats mot pandemien.

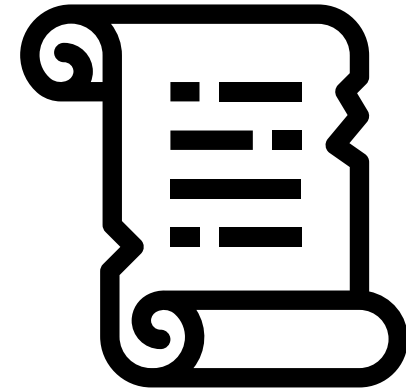
Problemet

Kommune-
overlegens ansvar

HVORDAN

- Gi råd og veiledning
- Implementere systemer for smittesporing

Hva hadde kommunene?

Telefon til smittesporing og mottak av laboratoriesvar

Penn

Papir (A3 tapet sammen) for smittekart

Hva trengte kommunene

- Smittesporing
- Sykdomsovervåking
- Smittesvern
- Vaksinerings

Hva gjorde kommunene, FHI og KS?

- Kommuneinitiert utviklingsprosess
 - Tromsø
- Open source verktøy
- Risikoanalyse (DPIA)
 - Identifisere og minimere databeskyttelsesrisiko
 - Sannsynligvis risikere høy risiko for enkeltpersoner

Et system for tre aktører

- Smittesporere
 - Instruere, følge opp, oversikt
- Kommuneleger
 - Rådgivning, overvåking, rapportering
- FHI
 - Overvåking og rådgivning

Hvordan hjalp digitale verktøy kommunene?

- Real Time Data
 - Rett informasjon til rett tid
- Sykdomskontroll
 - Antall syke
 - Antall nærkontakter som kan bli syke

Utfordringer med et system for tre ulike behov?

- Hvilken informasjon er viktig?
 - Noen datafelter viktigere enn andre?
- Obligatoriske felt?
- Nedtrekkslister eller tekstfelt?

Hva har vi lært: Fleksibilitet

- *Hvor skjedde kontakten mellom index og nærkontakt? Det skulle vært obligatoriske felt (Kommunelege)*
- *Reisehistorikk – det skulle vært obligatorisk – alle disse feltene (felt knyttet til reisehistorikk) skulle vært obligatorisk. Kanskje ektefellen har et ukjent smittested og kanskje smittestedet ikke ble registrert fordi det ikke var obligatorisk (Kommunelege)*

Vi var utrolig glad da vi fikk et system som alle kunne bruke og ikke bare et enkelt Excel ark [som var tilgjengelig kun for en person av gangen]. Smittesporere kunne enkelt overlape mellom vaktene. (Smittesporer)

Det kunne gått riktig ille hvis vi hadde hatt et stort utbrudd i begynnelsen. Vi ville ikke hatt mulighet for å håndtere det. Fordi vi mistet oversikten. Og også fordi smittesporing ofte varer en periode, og før [det digitale smittesporingssystemet] måtte smittesporerne gå til det stedet hvor Excel arket var [tilgjengelig]. (Kommunelege)

Hva har vi lært: Tilrettelegging

Vi var de første som brukte det. Så det var mye prøving og feiling. Men det betyr også at vi faktisk har kommet dit vi er i dag og at vi har klart å lære bort [bruken av systemet] til andre kommuner. (Smittesporer)

Det vi savnet var at det faktisk var noen som laget en plan for opplæring. At det var noen i KS som hadde laget opplæringsprogram [for systemet]. Vi måtte lære systemet og så lære det bort videre. (Smittesporer)

Da vi ringte dem [nabokommune] og vi oppdaget at de ikke kunne bruke det, at de hadde kjøpt det, men ikke hadde fått noen opplæring og ikke visste hvordan de skulle bruke det. Da tilbød vi oss å lære dem opp så lenge det ikke påvirket vår arbeidsflyt. (Smittesporer)

Hva har vi lært?

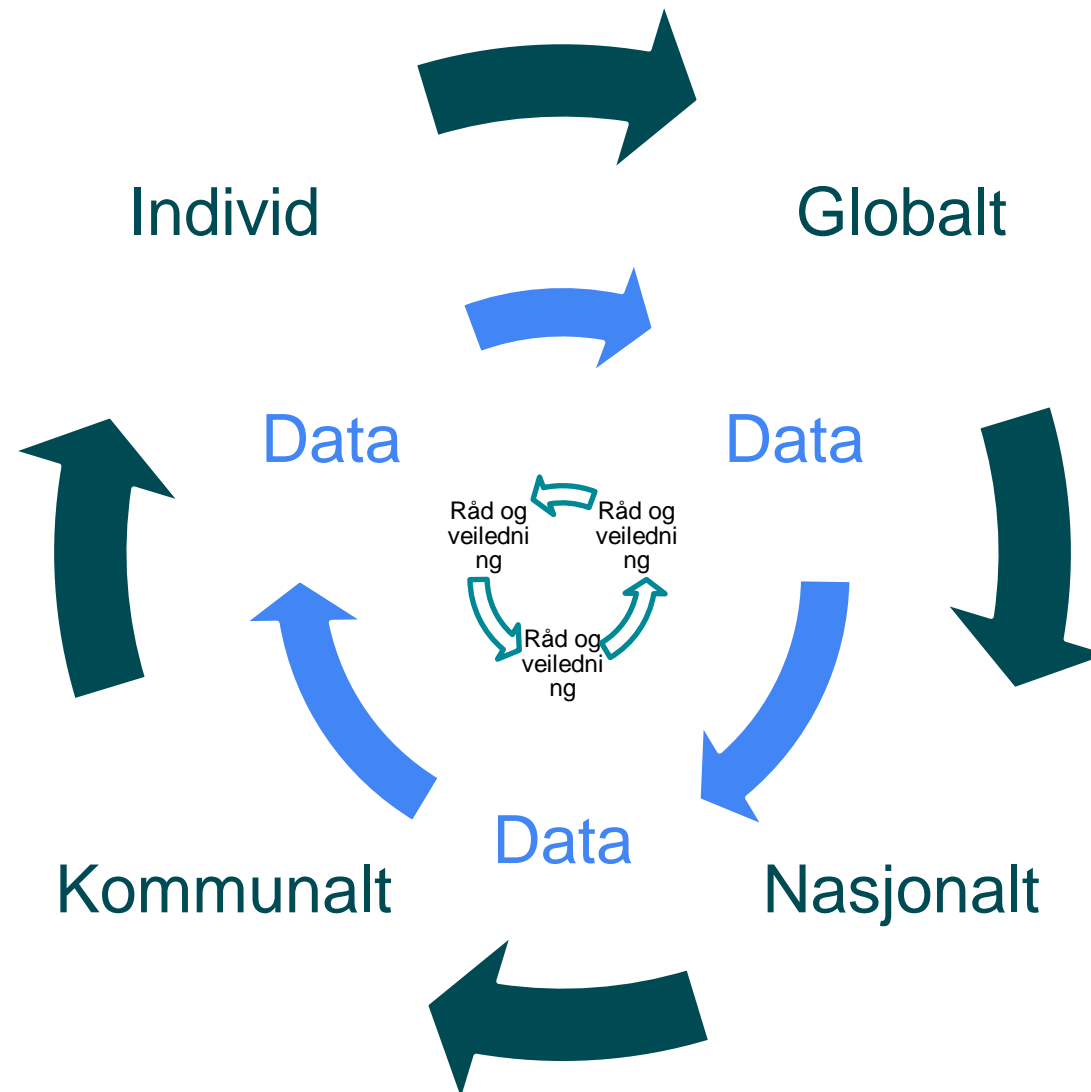
*«Smittesporing hadde ikke vært mulig uten et digitalt system.
(Smittesporer)*

«Det å integrere smittesporing med andre systemer var helt avgjørende» (Smittesporer)

«Agile arbeidsprosesser har vært viktig for å møte brukernes krav» (KS)

Hva har vi lært og veien videre

- Fleksibilitet og skalerbart
- Opplæring
- Kunnskap må brukes
- Videreutvikling
- Interdisiplinært + tverrsektorielt

Takk for meg 😊